

NÁZOROVÝ PROFIL TŘÍDY (NPT_U)

Škola:	SOCIOKLIMA	DŮVĚRNÉ!	
Dotazník:	První krok - učitelé		
Třída:	7.E	Školní rok:	2023 / 2024
Počet žáků ve třídě:	8	Počet zapojených žáků:	8
Datum od:	15. 10. 2023	Datum do:	17. 10. 2023

Dotazník PRVNÍ KROK je obrázkový. Lze jej administrovat i v raných stádiích formování skupiny.

Dotazník PRVNÍ KROK – učitelé mapují postoje žáků k chování autorit – učitelů. Galerie obrázků obsahuje 6 kategorií s celkem 24 typy chování autorit.

Tato zpráva NÁZOROVÝ PROFIL TŘÍDY - UČITELÉ rámcově zobrazuje subjektivní názory žáků dané třídy v oblasti chování autorit - učitelů. Zaznamenává názory jednotlivců, které se pak mohou projevit v normách třídy a zejména v jejich postojích vůči autoritám. Obrázkový dotazník umožňuje výběr z nabídky, kde autorita je definována popisem chování a ve výstupu je vyjádřena základní charakteristika, vlastnost. Každá položka (tvrzení) umožňuje jednu až dvě volby. V některých případech žáci využívají i textový komentář (není povinný). Pro úplnost vždy předkládáme kompletní kategorizaci sledovaných projevů chování.

Zpráva neobsahuje adresné – jmenné informace, přesto doporučujeme s výsledky zprávy zacházet v souladu se zásadami školního poradenství.

Charakteristické projevy nelze posuzovat izolovaně. Každý projev chování je nutno vnímat v kontextu s ohledem na situaci, trvalejší charakteristiky.

Dotazník PRVNÍ KROK sleduje volby žáků a mapuje jejich názory na chování učitelů v těchto oblastech:

1. Takové chování učitele se mi líbí
2. Takové chování učitele je nepříjemné
3. Takové chování učitele může přispívat k nekázní žáků
4. Setkal/a jsem se nejčastěji s takovým chováním učitelů

(při zadání lze upřesnit, zda po celou školní docházku, nebo na konkrétní škole)

Zaměření a hodnotová orientace třídy vychází z preferovaného a odmítaného chování či vlastností. Je pravděpodobné, že pokud se některé z projevů chování či postojů objevuje u učitele, který naplňuje preferované chování či vlastnosti, bude v dané třídě spíše přijímaný, respektovaný, příp. obdivovaný. Naopak, pokud se u některého učitele vyskytuje chování či vlastnost, kterou třída, resp. vůdčí osobnosti třídy odmítají, pak je pravděpodobné, že daný učitel bude mít ve třídě složitou pozici (od prezírání a lhostejnosti přes provokování, až po aktivní odmítání či mstu).

Využití

1. včasná detekce podpůrných a rizikových faktorů ve vztahu k autoritám, prevence šikany učitelů
2. podklad pro strategii vedení třídy, příp. personální obsazení; pro jednotný postup pedagogů
3. podpora efektivního nastavení pravidel třídy
4. porozumění interakci učitel – žák
5. preventivní opatření v rámci přístupu učitelů k minimalizaci výskytu nežádoucího chování
6. podklady pro osobnostně sociální rozvoj pedagogů a programy dalšího vzdělávání
7. struktura učitelského sboru, resp. dosavadní zkušenost s projevy chování u pedagogů

1. Takové chování učitele se mi líbí

Názory žáků mohou odrážet jak společenské klima, tak trendy nebo jejich subjektivní potřeby. Žáci potřebují učitele vnímat jako stabilní vyrovnané osobnosti, které jsou autoritou (a tu jim nelze odebrat), než osoby, které mají moc formálně přidělenou – není-li autentická a zvnitřněná, žáci mají tendenci „přidělenou moc“ zneplatnit.

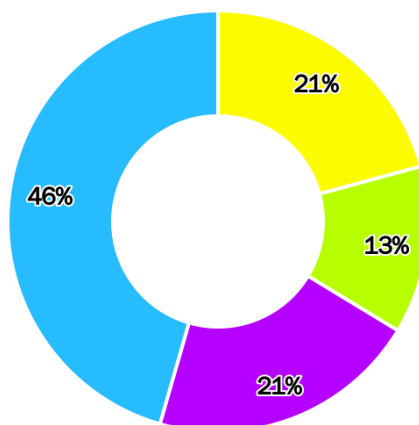
Žáci obvykle hledají přijímající a respektující vztah založený na bezpečí a přátelském přístupu. Žáci očekávají od dospělých praktické užívání sociálních dovedností – komunikaci a konstruktivní řešení konfliktů, ale také jistou míru smyslu pro humor a nadhled. Od učitelů obvykle očekávají jak odbornost, tak didaktické schopnosti a pedagogický takt. Takové postoje a chování učitelů má přímý vliv na pozitivní klima třídy.

Graf č. 1.1: Takové chování učitele se mi líbí (je mi příjemné)

Uvedené výsledky oblíbeného, přijatelného chování z pohledu žáků jsou graficky vyjádřeny v následujícím kruhovém grafu.

Objevují-li se v této oblasti volby z kategorie UB a UE, pak je vhodné vyvolat diskusi s žáky, co z voleb v těchto kategoriích je pro ně přitažlivé. Může jít pouze o recesi nebo i testování převahy.

■ UA: Přátelská autorita
 ■ UB: Slabá autorita
 ■ UC: Falešná autorita
 ■ UD: Odborná autorita
■ UE: Ohrožující autorita
 ■ UF: Nezáměrná autorita

Tab. č. 1.1: Takové chování učitele se mi líbí (je mi příjemné)

Kategorie / subkategorie	Počet voleb				
UA: PŘÁTELSKÁ AUTORITA	21 %	5	2	3	0
UA.1 Umí žáky motivovat.	60 %	3	2	1	0
UA.2 Starostlivě pečuje o žáky	0 %	0	0	0	0
UA.3 Chová se k žákům přátelsky.	40 %	2	0	2	0
UA.4 Ochtově žákům pomáhá.	0 %	0	0	0	0
UB: SLABÁ AUTORITA	13 %	3	2	1	0
UB.1 Žáci si na něj dovolují.	0 %	0	0	0	0
UB.2 Je nesmělý a ostýchavý.	0 %	0	0	0	0
UB.3 Je často vystrašený.	0 %	0	0	0	0
UB.4 Dělá legraci za každou cenu.	100 %	3	2	1	0
UC: FALEŠNÁ AUTORITA	0 %	0	0	0	0
UC.1 Chová se zvláště.	0 %	0	0	0	0
UC.2 Často se vychloubá.	0 %	0	0	0	0
UC.3 Vysmívá se druhým.	0 %	0	0	0	0
UC.4 Je roztržitý a chaotický.	0 %	0	0	0	0
UD: ODBORNÁ AUTORITA	21 %	5	2	3	0
UD.1 Je přísný a nezáživný.	0 %	0	0	0	0
UD.2 Svému oboru rozumí a umí naučit.	60 %	3	2	1	0
UD.3 Žáci se na něj obrací o radu.	40 %	2	0	2	0
UD.4 Zajímá se o svůj obor, ne o žáky.	0 %	0	0	0	0
UE: OHROŽUJÍCÍ AUTORITA	0 %	0	0	0	0
UE.1 Žáky fyzicky trestá.	0 %	0	0	0	0
UE.2 Neustále žáky mezi sebou srovnává.	0 %	0	0	0	0
UE.3 Často a hodně křičí.	0 %	0	0	0	0
UE.4 Často žáky kritizuje.	0 %	0	0	0	0
UF: NEZÁMĚRNÁ AUTORITA	46 %	11	6	5	0
UF.1 Pro mnoho žáků je idolem.	27 %	3	2	1	0
UF.2 Vede žáky ke spolupráci.	18 %	2	0	2	0
UF.3 Je klidný a pohodový.	55 %	6	4	2	0
UF.4 Je hodně aktivní.	0 %	0	0	0	0

Otázky k zamyšlení

- Jsou názory žáků v souladu s naším pojetím sociálně podpůrného – přijímaného chování učitelů?
- Pokud ano, které zejména?
- Jak můžeme tyto výsledky použít k pozitivnímu vedení, příp. formování třídy?
- Pokud jsou některé z názorů rozporuplné, jak s nimi naložíme?
- Jak si tato sdělení vysvětlujeme?
- Co těmito názory žáci sdělují směrem k pedagogům?
- U kterých učitelů takové chování pozorují? Jakým způsobem s těmito učiteli zachází žáci, kolegové, vedení?
- Jak můžeme využít oblibu takových učitelů v rámci práce se třídou?
- Co konkrétně pro mne jako pedagoga tyto výsledky znamenají?

Zjištění a doporučení

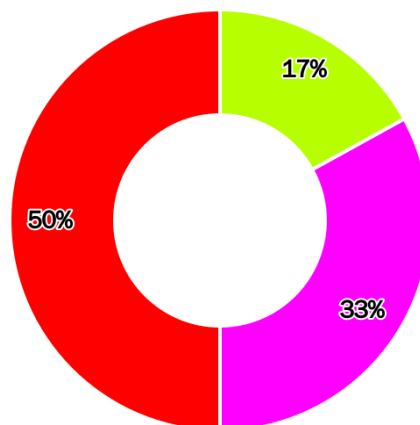
- Žáci obvykle přijímají respektující přístup ze strany dospělých. Ten se vyznačuje vhodným oslovováním, akceptací možností žáků a přiměřeným oceňováním snahy, dosahování osobních limitů.
- Žáci obvykle vyžadují od učitelů, aby se k nim chovali přátelsky, aniž by to nutně muselo znamenat, že jsou "přátelé".
- Žáci zpravidla požadují, aby učitelé byli přirozenou autoritou, se zdravým sebevědomím a s odborností. Zároveň je pro ně důležité, aby je učitel uměl povzbudit a vhodně motivovat (s vědomím osobních limitů žáka jednotlivce).
- Žáci uznávají autoritu, která učí je - lidi, ne předmět. Přijímají laskavou důslednost bez potřeby znevažování nebo dokonce posměšků. Tehdy jsou schopni akceptovat i negativní sankce (protože vnímají že jsou přijímáni).
- Žáci vyžadují stabilitu (vyrovnanost) a pevnost dospělých, aby se mohli cítit v bezpečí a otevřít se poznávání. Pokud se cítí nejistě, mají potřebu prověřovat tyto vlastnosti nejméně vhodnými způsoby.
- Je přirozené, že k dětství a dospívání patří jistá bezstarostnost a humor. Umět vhodně používat humor, odlehčení je pro žáky signálem vyrovnané a zralé osobnosti učitele, který zvládá svoji roli/profesi s důstojností a nadhledem. (Ironie nebo znevažující legrace není humor, ale ubližování.)
- Žáci často velmi citlivě vnímají citové rozpoložení učitele a potřebují „mít jasno“. V tomto případě považujeme za vstřícné oznámit žákům, že uvítají jejich ohleduplnost (je na učiteli, nakolik zvaží další faktory – vztah se žáky, aktuální situaci a vlastní nastavení úrovně sdílenosti)
- Žáci jsou dobří pozorovatelé a jejich důvěru a respekt získává ten učitel, který se řídí tím, co požaduje po ostatních.
- Žáci mají v oblibě takové učitele, kteří je přijímají, rozpoznají jejich nadání či dovednosti a ty jim pomáhají rozvíjet (i když to nejsou např. studijní předpoklady)

2. Takové chování učitele je mi nepříjemné (se mi nelíbí)

Názory žáků se v této otázce mohou výrazně lišit. Svými volbami mohou vyjádřit jak odmítání náročnosti, tak také projevy slabé autority nebo i rizikové či ohrožující chování učitelů. Rizikové nebo ohrožující chování učitelů je pro žáky takové chování, které vyvolává strach, nepředvídatelnost, nejistotu, pocit znevážení, nedostatečnosti, zahanbení. Důsledkem může být bezvýhradná poslušnost a trvalý stres, nedostatek aktivity, odmítání školy, případně nedostatek odvahy k sebe prezentaci (vyhýbání se neúspěchu), případně k přesunutí agrese – vůči jinému učiteli, ventilace napětí na slabších spolužácích, zhoršení koncentrace.

Graf č. 2.1: Takové chování učitelů je mi nepříjemné

Objevují-li se v této oblasti volby z kategorie UA, příp. UD, pak je vhodné vyvolat diskusi s žáky, co z voleb v těchto kategoriích je pro ně nepříjemné či ohrožující, z jakého důvodu, jaké jiné přístupy by byly efektivnější a zda posílí cíl vzdělávání.

Tab. č. 2.1: Takové chování učitelů je mi nepříjemné

Kategorie / subkategorie	Počet voleb				
UA: PŘÁTELSKÁ AUTORITA	0 %	0	0	0	0
UA.1 Umí žáky motivovat.	0 %	0	0	0	0
UA.2 Starostlivě pečuje o žáky	0 %	0	0	0	0
UA.3 Chová se k žákům přátelsky.	0 %	0	0	0	0
UA.4 Ochtově žákům pomáhá.	0 %	0	0	0	0
UB: SLABÁ AUTORITA	17 %	4	3	1	0
UB.1 Žáci si na něj dovolují.	25 %	1	1	0	0
UB.2 Je nesmělý a ostýchavý.	50 %	2	1	1	0
UB.3 Je často vystrašený.	25 %	1	1	0	0
UB.4 Dělá legraci za každou cenu.	0 %	0	0	0	0
UC: FALEŠNÁ AUTORITA	33 %	8	4	4	0
UC.1 Chová se zvláště.	0 %	0	0	0	0
UC.2 Často se vychloubá.	0 %	0	0	0	0
UC.3 Vysmívá se druhým.	88 %	7	3	4	0
UC.4 Je roztržitý a chaotický.	13 %	1	1	0	0
UD: ODBORNÁ AUTORITA	0 %	0	0	0	0
UD.1 Je přísný a nezáživný.	0 %	0	0	0	0
UD.2 Svému oboru rozumí a umí naučit.	0 %	0	0	0	0
UD.3 Žáci se na něj obrací o radu.	0 %	0	0	0	0
UD.4 Zajímá se o svůj obor, ne o žáky.	0 %	0	0	0	0
UE: OHROŽUJÍCÍ AUTORITA	50 %	12	5	7	0
UE.1 Žáky fyzicky trestá.	17 %	2	0	2	0
UE.2 Neustále žáky mezi sebou srovnává.	17 %	2	0	2	0
UE.3 Často a hodně křičí.	33 %	4	3	1	0
UE.4 Často žáky kritizuje.	33 %	4	2	2	0
UF: NEZÁMĚRNÁ AUTORITA	0 %	0	0	0	0
UF.1 Pro mnoho žáků je idolem.	0 %	0	0	0	0
UF.2 Vede žáky ke spolupráci.	0 %	0	0	0	0
UF.3 Je klidný a pohodový.	0 %	0	0	0	0
UF.4 Je hodně aktivní.	0 %	0	0	0	0

Otázky k zamyšlení

- Jsou názory žáků v souladu s naším pojetím nepřijímaného chování učitelů?
- Pokud ano, které zejména? Čím jsou způsobovány a jaké přinášejí důsledky?
- Jak můžeme tyto výsledky použít k eliminaci případných nevhodných projevů chování učitelů?
- U kterých učitelů takové chování pozorují? Jak se o tom lze dozvědět?
- Jakým způsobem s těmito učiteli zacházejí žáci, kolegové, vedení?
- Co konkrétně pro mne jako pedagoga tyto výsledky znamenají?
- Co těmito názory žáci sdělují směrem k pedagogům?
- Pokud jsou některé z názorů rozporuplné, jak s nimi naložíme?

Zjištění a doporučení

- Pokud žáci vyjádří nelibost s ohrožujícím chováním učitelů (kategorie UE), pak žáci v dané otázce zpravidla vyjadřují potřebu bezpečí.
- Pasivně agresivní chování, ambivalentní a nejednoznačné, případně zákulisní chování snižuje jejich důvěru v učitele.
- Jednoznačně nastavené limity prostřednictvím formálně uplatňované moci (tresty, křik, kontrola) mají zpravidla krátkodobý efekt nebo efekt přesunutí agrese – když napětí nelze ventilovat v situaci, kdy nastává, dojde k jeho uvolnění v nejbližší příhodné době. Z toho často vznikají nedorozumění mezi kolegy učiteli (u mě si to nedovolí...).
- Odbornost učitele je na místě, dokonce je očekávána. Je-li však chování učitele motivováno potřebou být nejlepší, za každou cenu mít převahu nad žáky, pak se obvykle spouští jeho obranné mechanismy chování a uchyluje se k ponižování žáků „konkurentů“, ke srovnávání, k jejich bagatelizaci případně ztrapňování. Toto chování může mít za následek jak utlumení zájmu, aktivity a snahy žáků, příp. může docházet až k tzv. školní anorexii – hromadné odmítání vzdělávání (přesvědčení žáků – ať dělám, co dělám, nikdy nejsem dost dobrý, tak proč se vůbec namáhat).

Doporučení

- Prostřednictvím vzájemné komunikace mezi vyučujícími v dané třídě se pokuste o jednotný postup – žáci vyžadují hranice, pomáhají jim orientovat se v dané situaci, umožňují předpokládat vývoj dění. Jakmile jsou však hranice direktivně stanovené, příp. s despektem – dochází k pocitu ohrožení, a takové chování vyvolává obrannou reakci – podle typu žáka (aktivní, pasivní).
- Základní přesvědčení předznamenává, jak se bude komunikace a vzájemná interakce odvíjet. Často dochází ke komplementaritě nesprávných cílů chování mezi žákem a učitelem – interakční model (oboustranný pocit ohrožení, znevážení, křivdy nebo bezmoci a dochází k prohlubování problému – více R. Dreikurs).
- Umožněte žákům prezentovat vlastní pohled, zjištění, názory a vědomosti bez pocitu ohrožení – vždyť to nejlepší, co učitel může udělat, je přispět k seberozvoji a sebevzdělávání svých žáků.

3. Takové chování učitele přispívá k nekázní žáků

„Nekázeň dětí se šíří tou měrou, jakou se jim vyplácí“.

Je nezbytné připustit více kruhů příčin, které přispívají k nekázní žáků – stres, nedostatek pohybu, nevhodné stravování žáků, únava a špatná životospráva, školní nedostačivost, vysoký počet žáků ve třídě, nezdravé vztahy ve třídě, nezáživnost výuky, různá individuální oslabení a mnoho dalších.

Jedním z nejvýznamnějších faktorů, které ovlivňují míru kázně, resp. nekázně žáků, je kvalita jejich rodinného zázemí.

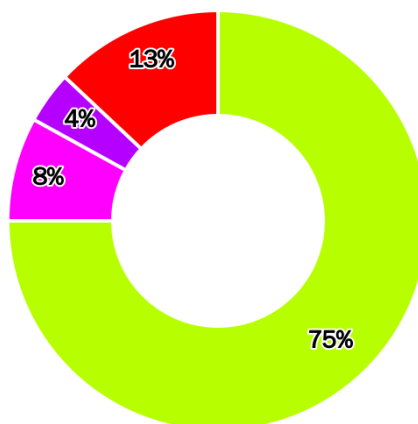
V posledních letech se stále více potvrzuje, že děti si do školy chodí odpočinout od rodiny a rodinných problémů a škola se stává místem, kde své napětí uvolní formou nekázně, případně apatie.

Bezpochyby sem patří i oblast narušených vztahů ve třídě, odmítání odlišnosti a další podněty ze strany žáků. Tyto prvky lze dobře sledovat v dotaznících SOKL nebo U nás ve třídě.

V tomto dotazníku však sledujeme modely chování učitelů, které u žáků přispívají k nekázní. Mohou to být postoje či chování učitelů, které vzbuzují nejistotu, nepředvídatelnost, přetížení nebo pocit nedůležitosti a nezájmu, jejichž důsledkem může být právě nekázeň. Osobnost učitele, styl vedení i vztah k žákům a k učivu, to vše se promítá do podmínek nezbytných pro rozvoj kázně žáků.

Graf č. 3.1: Takové chování učitele přispívá k nekázní žáků

Objevují-li se v této oblasti volby z kategorie UA, příp. UD, pak je vhodné vyvolat diskusi s žáky, co z voleb v těchto kategoriích je spouštěčem nekázně, z jakého důvodu, jaké jiné přístupy by byly efektivnější a zda posílí kázeň žáků.

Tab č. 3.1: Takové chování učitele přispívá k nekázní žáků

Kategorie / subkategorie	Počet voleb				
UA: PŘÁTELSKÁ AUTORITA	0 %	0	0	0	0
UA.1 Umí žáky motivovat.	0 %	0	0	0	0
UA.2 Starostlivě pečuje o žáky	0 %	0	0	0	0
UA.3 Chová se k žákům přátelsky.	0 %	0	0	0	0
UA.4 Ochtově žákům pomáhá.	0 %	0	0	0	0
UB: SLABÁ AUTORITA	75 %	18	10	8	0
UB.1 Žáci si na něj dovolují.	22 %	4	3	1	0
UB.2 Je nesmělý a ostýchavý.	22 %	4	2	2	0
UB.3 Je často vystrašený.	39 %	7	4	3	0
UB.4 Dělá legraci za každou cenu.	17 %	3	1	2	0
UC: FALEŠNÁ AUTORITA	8 %	2	1	1	0
UC.1 Chová se zvláště.	50 %	1	1	0	0
UC.2 Často se vychloubá.	0 %	0	0	0	0
UC.3 Vysmívá se druhým.	0 %	0	0	0	0
UC.4 Je roztržitý a chaotický.	50 %	1	0	1	0
UD: ODBORNÁ AUTORITA	4 %	1	0	1	0
UD.1 Je přísný a nezáživný.	100 %	1	0	1	0
UD.2 Svému oboru rozumí a umí naučit.	0 %	0	0	0	0
UD.3 Žáci se na něj obrací o radu.	0 %	0	0	0	0
UD.4 Zajímá se o svůj obor, ne o žáky.	0 %	0	0	0	0
UE: OHROŽUJÍCÍ AUTORITA	13 %	3	1	2	0
UE.1 Žáky fyzicky trestá.	0 %	0	0	0	0
UE.2 Neustále žáky mezi sebou srovnává.	33 %	1	1	0	0
UE.3 Často a hodně křičí.	33 %	1	0	1	0
UE.4 Často žáky kritizuje.	33 %	1	0	1	0
UF: NEZÁMĚRNÁ AUTORITA	0 %	0	0	0	0
UF.1 Pro mnoho žáků je idolem.	0 %	0	0	0	0
UF.2 Vede žáky ke spolupráci.	0 %	0	0	0	0
UF.3 Je klidný a pohodový.	0 %	0	0	0	0
UF.4 Je hodně aktivní.	0 %	0	0	0	0

Otázky k zamyšlení

- Jsou názory žáků v souladu s naším pojetím příčin a spouštěčů nekázně?
- Pokud ano, které zejména? Čím jsou způsobovány a jaké přinášejí důsledky?
- Jak můžeme tyto výsledky použít k eliminaci případných nevhodných projevů chování učitelů?
- U kterých učitelů takové chování pozorují? Jak se o tom lze dozvědět?
- Jaká opatření lze uplatnit ke zvýšení kázně?
- Co konkrétně pro mne jako pedagoga tyto výsledky znamenají?
- Co těmito názory žáci sdělují směrem k pedagogům?

Zjištění a doporučení

- Problém s kázní je širším problémem a souvisí jak se strukturou skupiny, normami skupiny, vzájemnou interakcí skupiny s učitelem a stylem vedení skupiny, tak s dalšími prvky.
- Je pravděpodobné, že žáci vyjádřili postoj k nekázni, kterou umožní tzv. slabé autority. Slabá autorita je v příkrém rozporu s jejich vývojovou potřebou - být samostatný, schopný, nezávislý, "mocný" a za podobný postoj autoritu trestají, resp. v řeči žáků – dávají učiteli lekce ke zvládnutí role.
- Je-li pečující role učitele nadměrná nebo neodpovídající potřebám a vývojové fázi jeho žáků, zpravidla je jimi odmítána nebo až znevažována.
- Rovněž bezhraničně kamarádský přístup, kde učitel vyvíjí snahu splynout a přiblížit se žákům až ztrátou vlastní důstojnosti i pozice, je sice žáky přijímaný, ale obvykle takové chování učitele připravuje o respekt.
- Emočně nestabilní chování učitele, případně jeho impulzivita a křik zvyšuje u žáků pocit převahy a moci (učitel přistoupil na hru a provokaci a žáky baví s učitelem takto manipulovat – zapínají a vypínají jeho reakce).

Doporučení

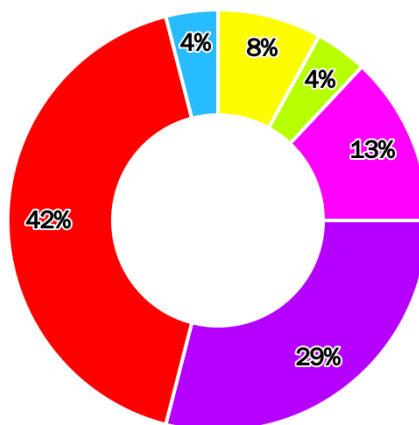
- Dbejte a pěstujte řád, logickou strukturu – v přípravě hodiny, ve struktuře učiva, na pracovní ploše, ve vyjadřování, v pomůckách, v plánech atd.
- Struktura posiluje koncentraci, třídění priorit a stabilizuje, opak přivádí ke zvýšení neklidu, nevhodnému dožadování limitů (struktury).
- Nabízejte výběr a volbu – žáci se potřebují aktivně podílet na rozhodování.
- V případě porušení pravidel a nekázně důsledně uplatňujte logické důsledky (předem je s nimi seznámete, pak respektujete jejich volbu) a postupujte jednotně dle školního řádu.
- Jednoznačně, a přitom laskavě ošetřete vlastní potřeby (např. když mluvíte jeden přes druhého, nerozumím vám – nerada bych přeslechla to, co považujete za důležité...).
- Věnujte pozornost vlastním potřebám a hledejte vlastní podporu (stabilita, vyrovnanost, akceptace oslabení) – využívejte supervizi, vzdělávání a další formy sebezvoje zaměřené na dovednosti a vedení lidí.
- Nepodceňujte vlastní limity, zdravotní a psychické potřeby i potřebu obnovení sil.
- Snažte se vzájemně kolegiálně podpořit (např. s vyučujícími jsme se dohodli, na tuto záležitost máme shodný názor...atd).
- Při vedení třídy vyjadřujte zájem o žáky a zároveň vlastní sebejistotu, stabilitu, rozhodnost a nadhled.
- V hodinách i v kontaktu s žáky má své místo i humor, odlehčení. Nikoli ironii nebo znevážení.

4. Setkal/a jsem se nejčastěji s takovým chováním učitelů

Různorodost lidských společenství odráží i potřebu odlišných přístupů, temperamentů a stylů. Cílem není sjednotit pedagogy do jediné šablony, ale spíše přispět k posílení jejich profesní jistoty, vlastní jedinečnosti, přiměřené péče o seberozvoj (např. formou supervize, vzdělávání aj.) a v neposlední řadě k podpoře pedagogického umění práce s jednotlivci a se skupinou.

Zde uvádíme zkušenosti žáků, které se odvíjejí od zadání, zda jde o zkušenosti v průběhu celé dosavadní školní docházky, nebo pouze v souvislosti s aktuální školou, kterou navštěvují.

Graf č. 4.1: Setkal/a jsem se nejčastěji s tímto chováním učitelů

Tab. č. 4.1: Setkal/a jsem se nejčastěji s tímto chováním učitelů

Kategorie / subkategorie	Počet voleb				
UA: PŘÁTELSKÁ AUTORITA	8 %	2	1	1	0
UA.1 Umí žáky motivovat.	50 %	1	1	0	0
UA.2 Starostlivě pečuje o žáky	0 %	0	0	0	0
UA.3 Chová se k žákům přátelsky.	50 %	1	0	1	0
UA.4 Ochtově žákům pomáhá.	0 %	0	0	0	0
UB: SLABÁ AUTORITA	4 %	1	0	1	0
UB.1 Žáci si na něj dovolují.	100 %	1	0	1	0
UB.2 Je nesmělý a ostýchavý.	0 %	0	0	0	0
UB.3 Je často vystrašený.	0 %	0	0	0	0
UB.4 Dělá legraci za každou cenu.	0 %	0	0	0	0
UC: FALEŠNÁ AUTORITA	13 %	3	2	1	0
UC.1 Chová se zvláště.	0 %	0	0	0	0
UC.2 Často se vychloubá.	67 %	2	1	1	0
UC.3 Vysmívá se druhým.	33 %	1	1	0	0
UC.4 Je roztržitý a chaotický.	0 %	0	0	0	0
UD: ODBORNÁ AUTORITA	29 %	7	2	5	0
UD.1 Je přísný a nezáživný.	57 %	4	2	2	0
UD.2 Svému oboru rozumí a umí naučit.	0 %	0	0	0	0
UD.3 Žáci se na něj obrací o radu.	0 %	0	0	0	0
UD.4 Zajímá se o svůj obor, ne o žáky.	43 %	3	0	3	0
UE: OHROŽUJÍCÍ AUTORITA	42 %	10	6	4	0
UE.1 Žáky fyzicky trestá.	20 %	2	2	0	0
UE.2 Neustále žáky mezi sebou srovnává.	10 %	1	0	1	0
UE.3 Často a hodně křičí.	50 %	5	2	3	0
UE.4 Často žáky kritizuje.	20 %	2	2	0	0
UF: NEZÁMĚRNÁ AUTORITA	4 %	1	1	0	0
UF.1 Pro mnoho žáků je idolem.	0 %	0	0	0	0
UF.2 Vede žáky ke spolupráci.	0 %	0	0	0	0
UF.3 Je klidný a pohodový.	0 %	0	0	0	0
UF.4 Je hodně aktivní.	100 %	1	1	0	0

Zjištění

Výsledkem tohoto šetření je mapování a reflexe žákovských zkušeností v kontaktu s autoritami – učiteli. To se promítá do dalších postojů a formuje přesvědčení. To se pak odráží v postojích, prožívání i chování žáků.

Otázky k zamyšlení

- Jaké jsou zkušenosti žáků s chováním autorit – učitelů?
- Jak se tato zkušenost promítá do jejich aktuálních postojů?
- Je-li šetření zaměřeno na aktuální situaci – co konkrétně je z toho pro vedení školy a pedagogy školy pozitivní zpětnou vazbou, spíše nepříjemnou zpětnou vazbou a podnětem k řešení?
- V které oblasti je potřeba věnovat pozornost seberozvoji pedagogů?
- Objevily se signály nevhodného postavení učitelů, které by mohly znamenat jejich oslabení, případně ohrožení?
- Jak s danými výsledky škola naloží?

Použitá a doporučená literatura

Čáp, J., Mareš, J. **Psychologie pro učitele**. Praha, Portál, 2001.

Dreikurová - Fergusonová, E. **Adlerovská teória**. Bratislava, 2005

Dinkmeyer, D., McKay, Gary D. **Efektivní rodičovství krok za krokem**. Praha Portál 2008

Širůčková, M., Štěpánková.M. **Edukativní rodičovská terapie – adleriánský přístup** (výcvik+ metodika), Brno 2012

Širůčková, M., Štěpánková.M. **Spolu a jinak ve vzdělávání - adleriánský přístup** (výcvik+ metodické materiály), Brno 2012

Zjištění v této zprávě vychází z výpovědí žáků dané třídy prostřednictvím zvoleného dotazníku v programu SOCIOKLIMA komplexní online diagnostiky školních tříd. Zpracovatel neodpovídá za pravdivost sdělení žáků.

Tato zpráva byla automaticky generována programem SOCIOKLIMA komplexní online diagnostika školních tříd.